

گفتگو با آقای افتخار علی
مسئول مرکز اطلاعات سازمان
ملل در تهران

مرکز اطلاعات سازمان
ملل یک فعالیت روابط
عمومی برای ارتباط با
مردم جهان است

پولی که آنها پرداخت می‌کنند، شکل می‌گیرد؛ زیرا تا زمانی که مردم جهان از سازمان ملل متحد حمایت نکنند، این سازمان نمی‌تواند مفید و مؤثر واقع شود. اصولاً سیاستها، اصول و مقاصد سازمان ملل متحد توسط این مراکز به گوش مردم جهان رسانده می‌شود.

در قطعنامه‌ای که توسط مجمع عمومی سازمان ملل به تصویب رسیده، به اداره اطلاعات همگانی ملل متحد اختیار داده شده است که از تمام ابزارهای ممکن در جهت اطلاع‌رسانی به مردم سراسر جهان استفاده کند.

ما این کار را از طریق، صدور اطلاعیه‌های مطبوعاتی، ایجاد ارتباط خوب با روزنامه‌ها، رسانه‌های دیداری و شنیداری، پست الکترونیکی و ارائه فیلم و ویدئو درباره فعالیت‌های سازمان ملل انجام می‌دهیم.

بسیاری از مردم جهان فکر می‌کنند سازمان ملل در شورای امنیت خلاصه شده است به این دلیل که معمولاً شورای امنیت با اخبار سیاسی و مهم که معمولاً منعکس می‌شود سروکار دارد. اما نقش

مشابهت میان نقش‌ها و وظایف مرکز اطلاعات سازمان ملل متحد با فعالیتهای روابط عمومی، آگاهی هرچه بیشتر دست‌اندرکاران روابط عمومی و همچنین دانشجویان را از این مرکز ضروری می‌نمایاند.

به همین دلیل انجمن روابط عمومی ایران از آقای افتخار علی دعوت کرد تا در جمع دانشجویان ارتباطات حضور یابد و این مرکز را معرفی کند. قبل از این سخنرانی ما نیز با وی به گفت‌وگو نشستیم:

- مراکز اطلاعات سازمان ملل متحد چه وظایف و نقش‌هایی برعهده دارد؟

- مراکز اطلاعات سازمان ملل متحد که اختصاراً به آنها "UNIC" می‌گویند در واقع زیرمجموعه اداره اطلاعات همگانی "DPI" هستند که مرکز این اداره در نیویورک است.

هدف اداره اطلاعات همگانی و مراکز اطلاعات سازمان ملل متحد این است که به مردم بگویند این سازمان چه فعالیتهایی دارد و این فعالیتها از راه

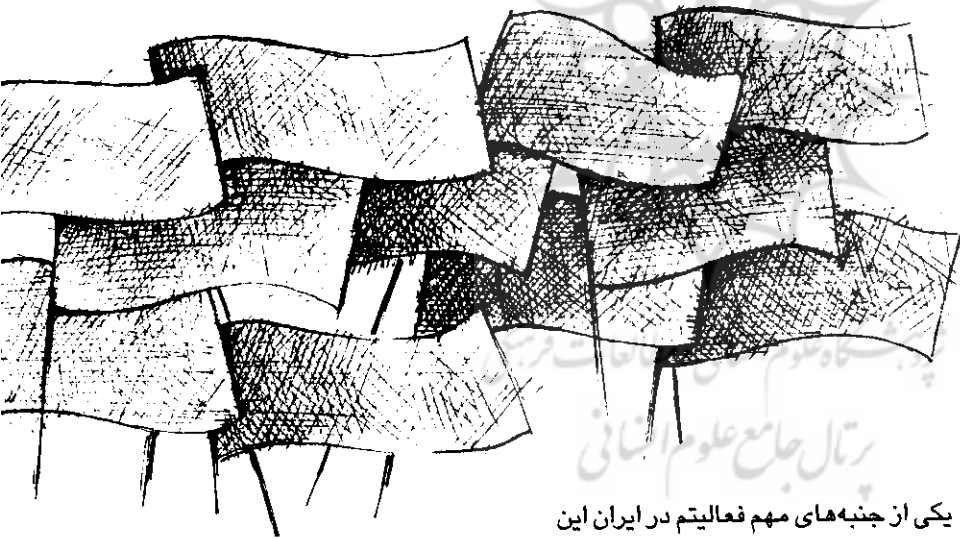
آقای افتخار علی روزنامه‌نگار با سابقه‌ای است که از سال ۱۹۵۹ در خیرگزاری پاکستان آغاز به فعالیت کرد و از سال ۱۹۷۶ به مدت ۱۷ سال نماینده خیرگزاری پاکستان در مرکز سازمان ملل (نیویورک) و از سال ۱۹۸۳ تا ۱۹۹۳ نماینده خبری خیرگزاری اوپک نیز بوده است.

وی در سال ۱۹۸۳ ریاست انجمن خبرنگاران ملل متحد در نیویورک را به عهده داشت و از سال ۱۹۸۴ به مدت ده سال رئیس صندوق بورسیه‌های یادواره مرحوم شادروان دگ‌هامرشولد بود.

آقای افتخار علی اهل پاکستان، ۵۹ ساله، تأهل، دارای چهار فرزند و فارغ‌التحصیل کالج ادوارد پیشاور است و از سال ۱۳۷۳ به‌عنوان مسئول مرکز اطلاعات سازمان ملل متحد در تهران آغاز به فعالیت کرد.

می‌کنم سطح دانش آنان را نسبت به سازمان ملل بالا ببرم. حقایق اساسی درباره سازمان ملل، چگونگی و زمینه‌های فعالیت را بیان می‌کنم و معمولاً بعد از سخنرانی جلسه بحث و پرسش و پاسخ دارم که چند ساعت به طول می‌کشد و سئوالات بسیار مهمی از من می‌شود که سعی می‌کنم به این سئوالات پاسخ دهم.

- همانگونه که شما گفتید شناخت از سازمان ملل در ایران بسیار کم است و من به‌عنوان کسی که بر اساس نوع کارش باید بسیاری از مسائل جهان را دنبال کند به‌طور مثال شعار سازمان ملل متحد «اتحاد برای دنیای بهتر» را همین‌جا دیدم که امیدوارم با گسترش فعالیت‌های شما همه مردم ایران با سازمان ملل آشنا شوند.

- مرکز اطلاعات در اینجاست که دانش مردم ایران و بویژه دانشجویان را در این زمینه بالا ببرد. من احساس می‌کنم مشکل این است که بر خلاف بیشتر کشورهای دنیا که معرفی سازمان ملل بخشی از دروس دوره دبیرستان و دانشگاه را تشکیل می‌دهد در ایران این‌طور نیست.

در مورد فعالیت‌های مرکز اطلاعات در ایران در همینجا مختصری توضیح دهم. این مرکز در ایران از سال ۱۹۵۰ با توجه

شد. در این مرکز ما فعالیت‌های سازمان ملل را به سمع و نظر و اطلاع مردم ایران می‌رسانیم.

ما اخبار زیادی را از طریق وسایل ارتباطی دریافت و پاره‌ای از آنها را که ضروری تشخیص می‌دهیم و فکر می‌کنیم مردم ایران به آن علاقه‌مند هستند را به رسانه‌ها مخابره می‌کنیم.

از سوی دیگر چون زبان فارسی یکی از زبان‌های رسمی سازمان ملل نیست، سعی می‌کنیم اسناد کلیدی و مهم سازمان ملل را به فارسی برگردانیم، ترجمه‌هایی را که ما انجام داده‌ایم حتی می‌تواند برای دانش‌آموزان در مقاطع مختلف دبستانی، راهنمایی و دبیرستان نیز مفید واقع شود.

یکی از جنبه‌های مهم فعالیت‌ها در ایران این است که برای سخنرانی به دانشگاه‌های مهم ایران می‌روم. این خود بخشی از روابط عمومی است که ما انجام می‌دهیم. هدف من ایجاد اعتماد نسبت به نظام سازمان ملل متحد است و این‌که تفهیم شود که سازمان ملل می‌تواند برای حل مشکلات جهانی مفید واقع شود.

می‌توانم به شما صراحتاً بگویم در طی مدتی که در ایران بودم متوجه شدم دانشجویان ایرانی متأسفانه دانش خیلی کمی درباره سازمان ملل دارند و تلاش

و وظایف سازمان ملل بسیار بیشتر از آن است که مردم فکر می‌کنند.

این سازمان حتی در جنبه‌هایی از زندگی روزمره مردم هم نقش دارد. در پروازی که شما از تهران به اصفهان و یا هر نقطه‌ای در داخل ایران دارید سازمان ملل بنحوی از انجا در آن دخیل است. برای اینکه قوانین و مقررات هوانوردی در دنیا توسط «ایکائو» یا سازمان بین‌المللی هوانوردی تدوین می‌شود.

سازمان ملل در مسائل مختلفی همچون بهداشت، غذا، کشاورزی، مراقبت از کودکان و مادران، تنظیم خانواده، مراقبت از پناهندگان که در اثر مسائلی مانند زلزله از ناحیه‌ای به ناحیه دیگر مهاجرت کرده‌اند، مبارزه با مواد مخدر، حفاظت محیط‌زیست، مهاجرت‌های وسیع و... درگیر است.

موارد ذکر شده در واقع مشکلات جهان ما هستند. مبارزه سازمان ملل با این مشکلات برای آن است که زندگی را برای مردم بهتر کند. من به این مسائل اشاره کردم چون معمولاً توسط رسانه‌های بین‌المللی نادیده گرفته می‌شوند. شما معمولاً می‌خوانید که شورای امنیت این کشور یا آن کشور را محکوم می‌کند و یا سعی می‌کند مشکلات افغانستان را حل کند و کمتر به این مسائلی که اشاره کردم توجه می‌شود.

می‌خواهم بگویم نقش ما این است که مردم جهان را از فعالیت‌های بسیار گسترده سازمان ملل در زمینه‌های اقتصادی و اجتماعی مطلع کنیم.

ما دنباله‌رو روشی که ستاد در نیویورک تعیین می‌کند هستیم و آن ایجاد ارتباط خوب با رسانه‌ها، روزنامه‌نگاران و نمایندگان رسانه‌هاست.

البته ما یک کار دیگر هم انجام می‌دهیم و آن رفتن به دانشگاه‌ها و صحبت کردن با دانشجویان و دانشگاهیان است؛ چرا که این افراد در آینده رهبران جهان خواهند

به اینکه این کشور یکی از مؤسسان ملل متحد است تأسیس شد. اما در سال ۱۹۸۰ فعالیتهای آن به حال تعلیق در آمد و در سال ۱۹۹۱ بنابه درخواست دولت ایران و بر اساس مصوبه مجمع عمومی، دوباره آغاز به فعالیت کرد و پس از آمدن من در سال ۱۹۹۲ این فعالیتهای به طور کامل آغاز شد. در حال حاضر کتابخانه مرکز اطلاعات توسط دانشجویان، محققان و استادان دانشگاهها و مسئولان مورد استفاده قرار می‌گیرد.

البته ما اگر می‌خواستیم درباره بازگشایی مرکز اطلاعات در رسانه‌ها تبلیغات بکنیم، هجوم مردم به اینجا زیاد می‌شد و متأسفانه نمی‌توانستیم به‌نحو مطلوب خدمات ارائه کنیم هدف ما این است که اول با آنهایی که به بهترین نحو می‌توانند از کتابخانه استفاده کنند ارتباط مستقیم ایجاد کنیم تا آنها بتوانند از کتابخانه به‌نحو مطلوب استفاده کنند. فضای کتابخانه این مرکز کوچک است و در مجموع به‌طور هم‌زمان نمی‌توانیم به بیشتر از ۱۲ تا ۱۳ نفر پاسخگو باشیم.

ما اولویت را به دانشجویان می‌دهیم و خیلی خوشحال هستیم که دانشجویانی به اینجا آمده و توانسته‌اند پایان‌نامه خودشان را تمام کنند و یک نسخه از آن را هم برای ما فرستاده‌اند. من شخصاً خیلی خوشحالم که می‌توانم به دانشجویان این مملکت در رشته تحصیلی‌شان کمک کنم.

البته ما نه تنها در دانشگاه‌ها برای دانشجویان سخنرانی کرده‌ایم، بلکه برای دانشجویانی که اینجا آمده‌اند سخنرانی کرده‌ایم. به‌طور مثال استادانی از دانشکده روابط بین‌الملل وزارت امور خارجه و دانشگاه تهران که در مقاطع مختلف تحصیلی، دانشجویان خود را به این مرکز می‌آورند و اینجانب برای ایشان از موضوعات مختلف

مربوط به ملل متحد سخنرانی و آنها را با سازمان ملل و فعالیتهای آن آشنا می‌کنم.

من بویژه می‌خواهم به بازدید خودم از دانشگاه «مفید قم» و دیدار استادان و دانشجویان آن دانشگاه از این مرکز اشاره کنم که بسیار مفید بود و رابطه بسیار خوبی را توانستیم با آن دانشگاه برقرار کنیم.

در دوره اخیر روابط عمومی تا حدی با پروپاگاندا مترادف شده است. مثلاً در زمانی که «او-چی سیمپسون» (بازیکن فوتبال آمریکایی یا «راگبی») بخاطر قتل زنی و یک نفر دیگر دستگیر شده بود او شرکتها و افرادی را که دارای روابط عمومی قوی بودند استخدام کرد تا ذهن مردم را تغییر دهند. کلاً نقش روابط عمومی تحریف شده است. اما نقش ما این است که برای جلب اعتماد مردم در میان آنان بر اساس حقایق اطلاع‌رسانی کنیم. ما ناکامی‌های سازمان ملل را هم می‌گوییم ولی نقش اصلی ما تاکید روی پیشرفتهای و دستاوردهای مهمش است.

همانطور که اطلاع دارید ما از سوی انجمن روابط عمومی ایران به اینجا آمده‌ایم و همانطور که توضیحات شما نشان داد مشابهت زیادی میان فعالیتهای این مرکز و روابط عمومی‌ها وجود دارد. سؤال ما این است که چرا از واژه «روابط عمومی سازمان ملل متحد» استفاده نشده است.

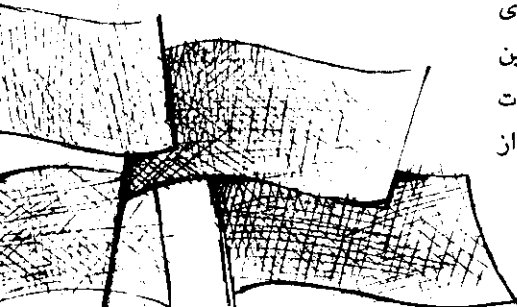
با شما کاملاً موافق هستم. ولی دستور کاری که برای اداره اطلاعات از سوی مجمع عمومی سازمان ملل داده شده این است که این اداره باید اشاعه اطلاعات بکند و این اختیار را دارد که از روش‌های مناسب استفاده کند.

اما نظر شخصی من در مورد عدم استفاده از واژه روابط عمومی این است که معمولاً از معنی روابط عمومی اینگونه برداشت می‌شود که معنی آن تبلیغات است. ما دو واژه داریم یکی پروپاگاندا و دیگری پابلیسیٹی، پروپاگاندا کم‌وبیش بار منفی دارد و پابلیسیٹی بار مثبت.

شاید بتوان گفت که در دوره اخیر روابط عمومی تا حدی با پروپاگاندا مترادف شده است. مثلاً در زمانی که «او-چی سیمپسون» (بازیکن فوتبال آمریکایی یا «راگبی») بخاطر قتل زنی و یک نفر دیگر دستگیر شده بود او شرکتها و افرادی را که دارای روابط عمومی قوی بودند استخدام کرد تا ذهن مردم را تغییر دهند. کلاً نقش روابط عمومی تحریف شده است. اما نقش ما این است که برای جلب اعتماد مردم و میان آنان بر اساس حقایق اطلاع‌رسانی کنیم. ما ناکامی‌های سازمان ملل را هم می‌گوییم ولی نقش اصلی ما تاکید روی پیشرفتهای و دستاوردهای مهمش است.

ما هم این اعتقاد را داریم که روابط عمومی نباید توجیه‌گر سیستمش باشد و باید بتواند ارتباط دوسویه‌ای بین خودش و مخاطبانش برقرار کند. این دیدگاه منفی نسبت به واژه روابط عمومی یک رشته تبعات منفی در سطح بین‌المللی برای خود روابط عمومی بویژه در کشورهای در حال توسعه داشته است. در حالیکه ما معتقدیم کار روابط عمومی باید براساس صداقت باشد.

این دقیقاً همان چیزی است که من گفتم و باید براساس حقایق باشد.

- من باید این را جستجو کنم و به این شاخص‌ها در روابط عمومی برخورد نکرده‌ام.

در مورد روابط عمومی‌ها چنین شاخص‌های نبوده اما سیاست کلی را سازمان ملل در برخوردش معرفی می‌کند و به نتیجه کار بیشتر توجه می‌کند.

- ما از این دید به قضیه نگاه می‌کنیم که روابط عمومی‌ها می‌توانند در کشورهای در حال توسعه نقش مهمی ایفا کنند مثلاً بستر فرهنگی اهداف این کشورها را آماده کنند. در مسائل توسعه اقتصادی زمینه‌های اجرای پروژه‌های عظیم را آماده کنند و مردم را به مشارکت دعوت کنند. این اعتقاد ماست. ولی در این زمینه در سازمان ملل کاری نشده است.

- اداره اطلاعات همگانی سازمان ملل از نقش مهم روابط عمومی‌ها آگاه است. در برخی از کشورها رسانه‌ها نقش کمی دارند. مردم از طریق رسانه‌ها اطلاعات کافی نمی‌گیرند و در برخی از کشورها رسانه‌ها پوشش وسیعتری به مردم می‌دهند و اطلاعات را بالا می‌برند. در آن کشورها که رسانه‌ها حضور ضعیفی دارند روابط عمومی‌ها خیلی بهتر می‌توانند کار کنند. این کاری که ما انجام می‌دهیم کاری است که روابط عمومی انجام می‌دهد و از جانب سازمان ملل شاید بتوان گفت که ما کار روابط عمومی‌اش را انجام می‌دهیم.

اداره اطلاعات همگانی به‌گونه‌ای همان روابط عمومی سازمان ملل است. اگر مردم از فعالیتهای سازمان ملل مطلع نباشند این سازمان نمی‌تواند مفید و مؤثر واقع شود.

هر ابزاری که در دست ما باشد، از آن استفاده می‌کنیم تا مردم را از فعالیتهای سازمان ملل آگاه کنیم تا نسبت به سازمان ملل ایجاد اعتماد شود.

- ما هم در واقع وظایف روابط

در حال حاضر این یک راه یک‌طرفه است یعنی از شمال به جنوب است و می‌توان گفت که کمتر اخبار از کشورهای در حال توسعه به کشورهای توسعه یافته می‌رود.

سازمان ملل از طریق یونسکو اعلام کرد که رسانه‌های جهانی فقط اخبار منفی کشورهای در حال توسعه را منعکس می‌کنند. مثلاً اخباری که از کشورهای

سیاست سازمان ملل در رابطه با اطلاع‌رسانی‌ها بسیار مشخص است و آن این است که باید یک راه دوطرفه میان کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته باشد. در حال حاضر این راه یک‌طرفه است یعنی از شمال به جنوب است.

سازمان ملل از طریق یونسکو اعلام کرد که رسانه‌های جهانی فقط اخبار منفی کشورهای در حال توسعه را منعکس می‌کنند. مثلاً اخباری که از کشورهای در حال توسعه منتشر می‌شود خبر کودتا، خبر فجایع طبیعی و بلایایی که توسط خود انسانها بوجود می‌آید مانند جنگهای داخلی است.

در حال توسعه منتشر می‌شود خبر کودتا، خبر فجایع طبیعی و بلایایی که توسط خود انسانها بوجود می‌آید مانند جنگهای داخلی است.

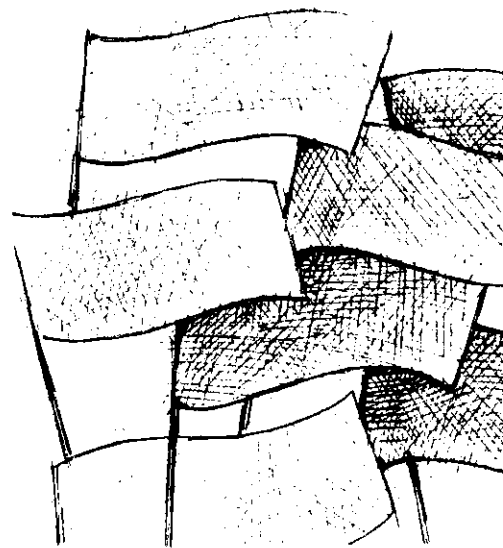
سازمان ملل از طریق نظم نوین اطلاع‌رسانی که ارائه کرده، خواسته است که اخبار توسعه در رسانه‌های بین‌المللی منعکس شود.

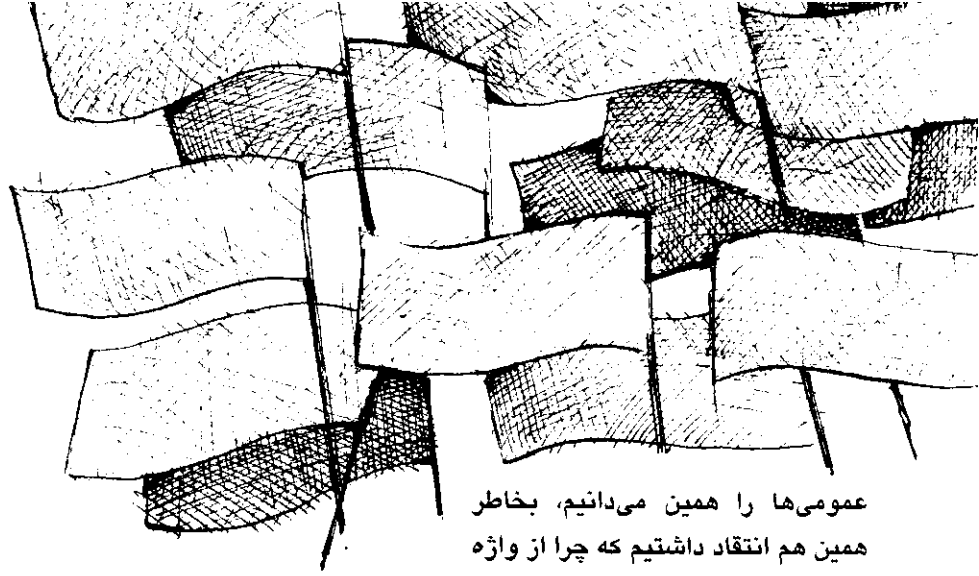
- فکر می‌کنم که جواب سؤال داده نشد. برای کار رسانه‌های جمعی، شاخص‌هایی از سوی سازمان ملل متحد تعیین شده است ولی در روابط عمومی ما این شاخص‌ها را نداریم. بطور کلی الگوی یک روابط عمومی آرمانی در یک کشور در حال توسعه تعیین نشده است.

- این تبعات منفی که من خدمتتان عرض کردم به این شکل است که سازمان ملل برای رسانه‌ها سیاست دارد. سیاست ارتباطی دارد. اما برای روابط عمومی‌ها، بویژه روابط عمومی‌های کشورهای در حال توسعه، ما چنین سیاستی را مشاهده نکردیم. به طور مثال یونسکو آمده و معیارهایی برای توسعه وسایل ارتباط جمعی در کشورهای در حال توسعه تعیین کرده است که چند صندلی سینما، چند دستگاه گیرنده تلویزیون یا رادیو و یا روزنامه باید داشته باشند. در هر صورت منظور من این است که سیاست مشخصی برای وسایل ارتباط جمعی وجود دارد اما هیچوقت به روابط عمومی و نقش آن در کشورهای در حال توسعه نگاه نشده است.

- تفاوت زیادی میان کاری که ما انجام می‌دهیم یعنی اشاعه اطلاعات و روابط عمومی نیست. همین‌که ما می‌رویم با دانشجویان، مسئولان دولتی و نماینده‌های رسانه‌ها صحبت می‌کنیم این خودش روابط عمومی است. در عین حال وظیفه اصلی این مرکز اطلاع‌رسانی است.

سیاست سازمان ملل در رابطه با اطلاع‌رسانی بسیار مشخص است و آن این است که باید یک راه دوطرفه میان کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته باشد.

می‌دهد آن را سریعاً به اطلاع مردم می‌رساند ولی متأسفانه تحقیقی از سوی رسانه‌ها صورت نمی‌گیرد که آیا این اطلاعات که به مردم داده می‌شود صحت و سقمش به چه صورتی است.

هیچ روابط عمومی نمی‌تواند موفق باشد مگر اینکه حقایق را در اختیار مردم قرار بدهد. من نمی‌دانم که در ایران برای یک روزنامه‌نگار تا چه حد آسان است که بتواند اطلاعات جمع‌آوری کند من به‌عنوان روزنامه‌نگار در بسیاری از کشورها کار کرده‌ام و در این کشور کسب اطلاعات بسیار آسان است حتی با تلفن.

در جهان امروز که دهکده جهانی به آن اطلاق می‌کنیم بهتر آن است که دولت‌ها اطلاعات را در اختیار مردم قرار دهند. اطلاعات به روشنی و وضوح و صراحت به مردم منتقل شود. من به هیچ دولتی اشاره نمی‌کنم این چیزی است که سازمان ملل پیشنهاد می‌کند.

یکی از اهداف خیلی مهم مرکز اطلاعات سازمان ملل این است که فعالیتهای سازمان ملل را بشناساند تا مردم بتوانند تشخیص دهند که سازمان ملل چه می‌کند.

- در پایان ما آرزو می‌کنیم سازمان ملل در راه دستیابی به اهدافش بخصوص برقراری صلح و اتحاد برای جهان بهتر موفق باشد. بجای این همه ابزارآلات جنگی، وسایلی برای آسایش و پیشرفت نسل بشر ساخته شود و از این نعمتهایی که در کره خاکی وجود دارد به بهینه‌ترین شکل ممکن استفاده شود و همه انسانها بدون جنگ و در کنار یکدیگر، زندگی کنند.

- با این جملاتی که شما گفتید در واقع یک کار روابط عمومی و خیلی بهتر از من انجام دادید و مطالبی را که همان اهداف سازمان ملل است عنوان کردید و امیدوارم همه آن را چاپ کنید.

- روابط عمومی‌ها چه نقشی در کشورهای در حال توسعه می‌توانند داشته باشند؟

- خصوصاً در کشورهای در حال توسعه روابط عمومی باید بر اساس حقیقت

هیچ روابط عمومی نمی‌تواند موفق باشد مگر اینکه حقایق را در اختیار مردم قرار بدهد. من نمی‌دانم که در ایران برای یک روزنامه‌نگار تا چه حد آسان است که بتواند اطلاعات جمع‌آوری کند من به‌عنوان روزنامه‌نگار در بسیاری از کشورها کار کرده‌ام و در این کشور کسب اطلاعات بسیار آسان است حتی با تلفن.

باشد. متأسفانه در کشورهای در حال توسعه معمولاً اطلاعات تحریف می‌شود. اطلاعات باید براساس حقایق باشد و نباید از اینکه حقیقت را می‌گویید بترسید. - منظور ما روابط عمومی ایده‌آل یا آرمانی است.

- کوشا باشند، با مردم در ارتباط باشند، حقیقت را بگویند و بقیه را به خدا بسپارند.

- اگر از روابط عمومی‌های ایران اطلاعاتی دارید فعالیتهای آنان را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

- اطلاعات در ایران خیلی سریع گسترش پیدا می‌کند وقتی دولت کاری را انجام

عمومی‌ها را همین می‌دانیم، بخاطر همین هم انتقاد داشتیم که چرا از واژه روابط عمومی پرهیز شده، شما گفتید که کلمات روابط عمومی بار منفی پیدا کرده و با پروپاگاندا مترادف شده ولی ما اعتقاد داریم که باید روابط عمومی واقعی را به مردم شناسانند، ما الان داریم در ایران روی جدا بودن روابط عمومی از تبلیغات کار می‌کنیم، می‌گویم که روابط عمومی متکی به ارتباطات است. انجمن با این هدف حرکت می‌کند.

- من هم به همین اشاره کردم که این تفاوت باید ایجاد شود. روابط عمومی کار بسیار شریفی است. نقش روابط عمومی بخصوص در مواقع بحرانی بسیار مهم می‌شود و روابط عمومی می‌آید و یا بالا نگهداشتن روحیه مردم بر آن بحران غلبه می‌کند.

در وضعیت بحران شما به یک روابط عمومی فوق‌العاده خوب نیاز دارید که حتی ارائه اطلاعات درست هم نمی‌تواند کمک بکند.

- تعریف روابط عمومی از دیدگاه شما چیست؟

- ایجاد رابطه با مردمی است که انتظار دارند بدانند شما چه می‌کنید و برای چه حضور دارید و این که اعتماد مردم را نسبت به فعالیتهای شما جلب کند.

وقتی که اعتماد بوجود بیاید ارتباطات شما رشد می‌یابد وقتی که رابطه‌تان با دیگران رشد کند این ارتباط به سایر افراد گسترش می‌یابد بنابراین تلاشهای شما مفید واقع می‌شود.